

EUROPE DIRECT
Poprad

str. 2

KOMISIA SCHVÁLILA PODPORU PRE
225 REFORMNÝCH PROJEKTOV V
ČLENSKÝCH ŠTÁTOCH, VRÁTANE 10
SLOVENSKÝCH

str. 3

KOMISIA SPÚŠŤA WEBOVÚ
UTEKAJÚCICH PRED VOJNOU
NA UKRAJINE

EUROSPRAVODAJ

Elektronický mesačník centra Europe Direct Poprad | Marec 2022

UKRAJINA

EÚ POSILŇUJE SOLIDARITU S ĽUĎMI, KTORÍ UTEKAJÚ PRED VOJNOU

Komisia informovala o veľmi významnej podpore EÚ pre ľudí utekajúcich pred vojnou na Ukrajine, ako aj pre krajiny EÚ, ktoré ich prijímajú. V situácii, keď Rusko nevyprovokovane a neoprávnené vojensky napadlo Ukrajinu, sa európska solidarita prejavuje v praxi ako pomoc ľuďom formou priamej humanitárnej pomoci, núdzovej pomoci v oblasti civilnej ochrany či podpory na hraniciach. Ľuďom na úteku pred vojnou zabezpečuje jednoznačné právne postavenie, na základe ktorého môžu získať okamžitú ochranu v EÚ.

Poskytujeme pomoc v podobe:

- **Humanitárnej podpory:** EÚ vyčlení 500 miliónov eur zo svojho rozpočtu. Z tejto sumy je 90 miliónov eur určených na humanitárnu pomoc vrátane 85 miliónov eur pre Ukrajinu a 5 miliónov eur pre Moldavsko, ktoré už smerujú na zabezpečenie jedla, vody, zdravotnej starostlivosti, prístrešia a pomoci s pokrytím základných potrieb najzraniteľnejších osôb. Ide o doposiaľ najrozsiahlejšiu aktiváciu mechanizmu Európskej únie v oblasti civilnej ochrany v reakcii na núdzovú

situáciu. Vďaka nej sa k ľuďom v núdzi na Ukrajine dostali už milióny položiek, ako napríklad vozidlá, lekárničky, stany, prikrývky či spacie vaky. Ďalšia pomoc sa poskytuje susediacemu Moldavsku, Poľsku a Slovensku, aby mohli pomáhať všetkým, ktorí utekajú pred vojnou.

- **Podpory pri riadení hraníc:** Komisia vydala operačné usmernenia, ktoré pomôžu príslušníkom pohraničnej stráže členských štátov účinne riadiť príchody na hranice s Ukrajinou, skrátiť čakanie a zároveň zachovať vysokú úroveň bezpečnosti. Aj agentúry EÚ poskytujú ďalších pracovníkov a odborné znalosti na podporu členských štátov. Na hraniciach EÚ s Ukrajinou a Moldavskom s Ukrajinou je napríklad nasadených 49 zamestnancov

agentúry Frontex a ďalších 162 pracovníkov bolo vyslaných do Rumunska. Moldavsko dostane dodatočných 15 miliónov eur na pomoc pri zvládaní situácie.

- **Ochrany utekajúcich a zvýšenie prijímacej kapacity:** EÚ sa v rekordnom čase jednomyselne dohodla na aktivovaní smernice o dočasnej ochrane, ktorá ľuďom v núdzi poskytuje jednoznačnosť a bezpečnosť a priznáva im právo na sociálnu podporu, prístup na trh práce a vzdelávanie.
- **Opatrenia v oblasti politiky súdržnosti na podporu utečencov v Európe:** Komisia prijíma aj legislatívny návrh pod názvom Opatrenia v oblasti súdržnosti pre utečencov v Európe (CARE). Umožní viac flexibility pri financovaní širokej škály opatrení na podporu ľudí, ktorí utekajú z Ukrajiny.

KOMISIA SCHVÁLILA PODPORU PRE 225 REFORMNÝCH PROJEKTOV V ČLENSKÝCH ŠTÁTOCH, VRÁTANE 10 SLOVENSKÝCH

Komisia schválila 225 projektov v rámci Nástroja technickej podpory s cieľom podporiť členské štáty pri príprave, navrhovaní a realizácii reforiem, ktoré sa pretavia do modernej a odolnej verejnej správy, stratégií udržateľného rastu a odolných hospodárstiev, a zároveň posilniť ich schopnosť reagovať na súčasné i budúce krízy. Viaceré projekty reforiem sú zároveň súčasťou národných plánov obnovy a odolnosti. Pri reformách členských štátov sa využívajú prostriedky z Nástroja technickej podpory, ktorého celkový rozpočet na rok 2022

predstavuje 116,8 milióna EUR. Na Slovensku bude podporených desať projektov v oblasti obnovy budov, udržateľnej dopravy, digitálnej verejnej správy a digitálnych zručností, opatrení v oblasti klímy, konkurencieschopnosti, daňovej politiky, sociálnych služieb a digitálnych financií. Nástroj technickej podpory je založený na dopyte a zameraný na špecializované odborné poznatky. Ide o flexibilný nástroj, ktorý možno na požiadanie členského štátu rýchlo prispôbiť jeho novým potrebám. Dané projekty sú úzko prepojené s

klúčovými prioritami Komisie. Nástroj technickej podpory na rok 2022 bude naďalej podporovať členské štáty pri navrhovaní a vykonávaní reforiem zameraných na zelenú a digitálnu transformáciu, ako aj pri zlepšovaní prevádzkovej kapacity a efektívnosti ich orgánov verejnej správy. 36 % žiadostí je napríklad zameraných na ciele zelenej dohody a 51 % na digitálnu transformáciu. Okrem toho, s reformami v kontexte plánov obnovy a odolnosti členských štátov súvisí celkovo 57 % vybraných žiadostí o podporu.

UKRAJINA

PODPORA Z KOHÉZNEHO FONDU PRE ĽUDÍ UTEKAJÚCICH PRED RUSKOU INVÁZIOU NA UKRAJINE

Európska komisia prijala návrh Kohéznej akcie pre utečencov v Európe (CARE), ktorá členským štátom a regiónom umožňuje poskytovať núdzovú podporu ľuďom, ktorí utekajú pred inváziou Ruska na Ukrajinu. CARE zavádza potrebnú flexibilitu do pravidiel politiky súdržnosti na roky 2014 – 2020 s cieľom umožniť rýchle prerozdelenie dostupných finančných prostriedkov na takúto núdzovú podporu. Okrem toho môže byť na riešenie nových výziev použitých aj 10 miliárd určených na rok 2022 z balíku Pomoci pri obnove v rámci politiky súdržnosti a pri obnove území

v Európe (REACT-EU). CARE pomôže členským štátom poskytovať núdzovú podporu pokrývajúcu základné potreby ukrajinských utečencov. Tieto potreby zahŕňajú prístup k službám, ako je dočasné ubytovanie, zásobovanie potravinami a vodou alebo lekárska starostlivosť. CARE môže takisto posilniť schopnosť členských štátov uspokojovať potreby utečencov podporou napr. dodatočného vybavenia infraštruktúry alebo personálu. Členské štáty môžu tieto finančné prostriedky použiť aj na vývoj prispôbených riešení pre dlhodobú integráciu ľudí s migrantským pôvodom

prostredníctvom investícií do bývania, vzdelávania, zamestnanosti, zdravia, sociálneho začlenenia a starostlivosti alebo iných sociálnych služieb. Podpora politiky súdržnosti bude dopĺňať podporu z Fondu pre azyl, migráciu a integráciu (AMIF) a z iných zdrojov financovania. Komisia navrhuje predĺžiť obdobie vykonávania finančných prostriedkov, ktoré majú členské štáty k dispozícii v rámci fondov v oblasti vnútorných vecí na roky 2014 – 2020, čím by sa uvoľnila dodatočná podpora vo výške približne 420 miliónov EUR.

KOMISIA SPÚŠŤA WEBOVÚ STRÁNKU PRE ĽUDÍ UTEKAJÚCICH PRED VOJNOU NA UKRAJINE

Európska komisia spustila webovú stránku obsahujúcu informácie pre ľudí utekajúcich pred vojnou na Ukrajine. Vojna na Ukrajine doteraz prinútila viac ako dva milióny ľudí utiecť zo svojich domovov a hľadať bezpečie, ochranu a pomoc. Mnoho ďalších vysídlených osôb sa pohybuje v rámci krajiny aj mimo nej a pri príchode do EÚ potrebujú prístrešie a základné informácie o svojich právach. Webové sídlo obsahuje informácie o prekročení hranice, právach pri príchode a informácie o ďalšom cestovaní. Webová stránka je k dispozícii v angličtine, a už aj v ukrajinskom jazyku.

REPowerEU

CESTA K NEZÁVISLOSTI OD RUSKÝCH FOSÍLNYCH PALÍV

Európska komisia navrhla plán REPowerEU na zabezpečenie nezávislosti Európy od ruských fosílnych palív ešte pred rokom 2030. Plán prináša aj súbor opatrení zameraných na reakciu na rastúce ceny energie v Európe a na doplnenie zásob plynu na ďalšiu zimu. Európa už niekoľko mesiacov čelí zvýšeným cenám energie, ale neistota, pokiaľ ide o dodávky, tento problém ešte zhoršuje. REPowerEU sa bude snažiť diverzifikovať dodávky plynu, urýchliť využívanie plynov z obnoviteľných zdrojov a nahradiť plyn pri vykurovaní a výrobe

elektrickej energie. To môže do konca roka znížiť dopyt EÚ po ruskom plyne o dve tretiny.

Reakcia na zvyšovanie cien energií:

- dodatočné usmernenia na možnosť regulovať ceny za výnimočných okolností,
- stanovenie spôsobu prerozdelenia príjmov z vysokých ziskov odvetvia energetiky a obchodovania s emisiami medzi spotrebiteľov.
- Komisia bude konzultovať s členskými štátmi aj o potrebách a rozsahu pôsobnosti nového dočasného krízového rámca štátnej pomoci na poskytovanie pomoci spoločnostiam postihnutým krízou, najmä tým, ktoré čelia vysokým nákladom na energiu.
- EK do apríla predloží legislatívny návrh, v ktorom sa bude vyžadovať, aby sa podzemné skladovanie plynu v celej EÚ do 1. októbra každého roka naplnilo aspoň na 90 % svojej kapacity.
- EK naďalej monitoruje trh s plynom v reakcii na obavy z možného narušenia hospodárskej súťaže zo strany prevádzkovateľov, najmä spoločnosti Gazprom.
- EK preskúma všetky možnosti núdzových opatrení na obmedzenie nepriaznivého účinku cien plynu na ceny elektrickej energie, ako sú napríklad dočasné cenové limity.

Ako môžeme postupne odstrániť našu závislosť od fosílnych palív ešte pred rokom 2030?

EK navrhuje vypracovať plán REPowerEU, ktorým sa zvýši odolnosť energetického systému v celej EÚ na základe dvoch pilierov:

- Diverzifikácia dodávok plynu prostredníctvom vyššieho dovozu skvapalneného zemného plynu (LNG) a plynovodov od iných ako ruských dodávateľov a väčších objemov výroby a dovozu biometánu a vodíka z obnoviteľných zdrojov;
- rýchlejšie znižovanie využívania fosílnych palív v domácnostiach, budovách, priemysle a energetickom systéme zvyšovaním energetickej efektívnosti, zvyšovaním obnoviteľných zdrojov energie a elektrifikácie a riešením problémových miest v infraštruktúre.

EUROSPRAVODAJ – Elektronický mesačník Informačného centra Europe Direct Poprad.

Vydavateľ: Informačné centrum Europe Direct Poprad. Adresa: Hviezdoslavova 24, 058 01 Poprad.

Texty článkov: Európska únia, EURACTIV. Spolufinancované z rozpočtu EÚ.

Pre použitie obrázka uvedeného v tomto dokumente je potrebné kontaktovať autora obrázka.

© EDIC Poprad, EÚ, 2022

Ďakujeme Vám za čas, ktorý Ste venovali čítaniu Eurospravodaja, veríme, že Vás zaujal.

Vaše pripomienky, návrhy a otázky uvítame na europedirect@europedirectpp.eu.